

9de VERGADERING. — 30 DECEMBER 1890.

bijdragen. De bijdrage naar het aantal der wekelijks gegeven lesuren zoude de toelating van leerlingen zonder onderscheid van geschiktheid of ongeschiktheid zeer begunstigen en ook aanleiding kunnen geven, dat jongelieden, van wie het nog niet vast stond, dat zij zich aan het onderwijs zouden wijden, zich als leerlingen zouden inschrijven. Bij het totaal gebrek aan contrôle door de Regeering vreesden deze leden voor misbruik.

Bij de mondelinge gedachtenwisseling in de Tweede Kamer heeft de Minister medegedeeld, dat de directeur der kweekschool het schooltoezicht te allen tijde moet toelaten (vergadering van 13 December ll., *Handelingen* bl. 269), maar wat zal er geschieden als het schooltoezicht niet tevreden is? Zal de Minister naar aanleiding van het verslag, dat hij ontvangt omtrent den toestand der school, het subsidie weder kunnen intrekken of voor het vervolg kunnen weigeren?

Tegenover de geringe ingenomenheid met het stelsel van den Minister, waarvan sommige leden blijken gaven, keurde een aantal leden het goed, dat, met het beginsel van het verleen van bijdragen naar het aantal der lesuren, ook dat van betaling naar den maatstaf van welgeslaagde examens der leerlingen was aangenomen. Men gaf toe, dat het niet slagen voor een examen ook aan den kweekeling zelven, aan diens ongeschiktheid, of gebrek aan ijver en werklust, kan te wijten zijn; maar wanneer op den duur de leerlingen eener kweekschool, onverschillig uit welke oorzaak, niet slagen en dus het op de school gegeven onderwijs geene resultaten geeft, dan mist die school daardoor hare reden van bestaan en valt de grond voor subsidieering weg. In het beginsel van deze vlottende bijdrage zagen deze leden een correctief tegen de nadeelen, welke aan het geven der vaste bijdragen verbonden zijn.

Dat alle jongelieden, die zich aanmeldden, zonder onderscheid zouden aangenomen worden, vreesden andere leden niet. Door een nauwkeurig onderzoek, zoo lichamenlijk als intellectueel, zoude men, alvorens den leerling toe te laten, zich kunnen overtuigen of deze niet gebreken heeft, welke zijne ongeschiktheid tot het optreden als onderwijzer al terstond aan den dag brengen, zooals bij voorbeeld doofheid, stotteren enz. Met het oog op het vlottend subsidie is het in het eigen belang der school zoodanige jongelieden niet toe te laten. Zij wenschten echter, dat het toelatingsexamen niet overdreven gestreng, maar menschkundig zoude zijn.

In eene afdeeling verklaarden leden, die tegenstanders geweest waren van de wijziging der wet op het lager onderwijs, dat, nu die eenmaal tot stand was gekomen, de wet ook op loyale en flinke wijze behoorde te worden uitgevoerd. Zij keurden daarom de subsidiën goed, en hopen dat zij strekken zullen om het gehalte der onderwijzers te verhoogen.

Onderart. 155. Bij gelegenheid van het optreden van eenen nieuwen bibliothecaris wenschten in eene afdeeling eenige leden te wijzen op enkele toestanden, welke naar hun oordeel voorziening behoeven. Zij klaagden over de inrichting der boekery, waardoor sommige boeken slechts met de grootste moeite en niet zonder gevaar voor de beambten zijn te krijgen.

Ook de indeeling der boeken, waardoor het, niettegenstaande de erkende welwillendheid en den ijver der beambten, dikwerf moeilijk is, een bepaald boek spoedig te bekomen, werd afgekeurd, terwijl ook het gemis van een catalogus zich zeer doet gevoelen. Door betere boekenkasten, die gemakkelijker te bereiken zijn, door de boekery met gaanderijen in te richten, zooals bijv. in het Departement van Justitie en in de Leidsche Universiteitsbibliotheek, en door de categorieën van litteratuur beter bij elkaar te voegen, zoude in de hiergenoemde gebreken kunnen worden voorzien.

Artikel 2.

Onderart. 154 bis. Met genoegen had men uit dezen post

gezien, dat de geschillen tusschen de gemeente Utrecht en het Rijk thans zijn bijgelegd.

Vastgesteld den 29sten December 1890.

WERTHEIM.

L. VAN NISPEN.

VIRULY.

INSINGER.

MELVIL VAN LYNDEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van bestaande en toekomstige aanwassen en andere verlandingen aan den linkeroever van den Rijn, onder Huissen, aan F. Ch. COLENBRANDER.

Bij het onderzoek van dit wetsontwerp werd in eene afdeeling de juistheid beaamd van de opmerking voorkomende in het Verslag der Tweede Kamer over art. 5 der overeenkomst, ten gevolge waarvan de kooper een jaar ontslagen zal kunnen zijn van het betalen der grondbelasting.

De vraag werd gedaan waarom niet, zooals bij verkoop van vestinggronden, voor een vast recht geregistreerd werd. De verplichting toch om proportionele rechten te betalen kan wel niet anders dan nadeelig op den te bedingen prijs terug werken.

Vastgesteld den 29sten December 1890.

WERTHEIM.

L. VAN NISPEN.

VIRULY.

INSINGER.

MELVIL VAN LYNDEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verhoogen van de begroting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1890.

Naar aanleiding van de mededeeling door den Minister in de Tweede Kamer (vergadering van 13 December ll. *Handelingen* blz. 264), dat het in elk geval mogelijk zal zijn om vóór 31 December a. s. de goedkeuring van contracten te doen plaats hebben, »wanneer, zooals te verwachten is, de Eerste Kamer dit wetsontwerp vóór Kerstmis behandelt» enz., werd bij het afdeelingsonderzoek in eene afdeeling gevraagd, of, nu dit geval niet aanwezig is, de bedoelde contracten nog tijdig kunnen worden afgesloten.

Enkele leden keurden het in het algemeen af, dat aanzienlijke sommen, gelijk hier het geval is, worden aangevraagd bij suppletoire begroting. Op deze wijze worden begrotingen, welke aanvankelijk laag schijnen, in werkelijkheid hoog.

Vastgesteld den 29sten December 1890.

WERTHEIM.

L. VAN NISPEN.

VIRULY.

INSINGER.

MELVIL VAN LYNDEN.